

Lví skála

CO ZNÁZORŇUJÍ POLONAHÉ KRASAVICE NA SKALNÍ PEVNOSTI?

Sígirija neboli Lví skála je zbytek skalní pevnosti z konce 5. století, v níž se našly fragmenty ohromné sochy lva a malby připomínající stylem i technikou fresky z indické Adžanty. Vypíná se ke srílanskému nebi asi 150 km jižně od slavného města Anurádhapura.

Na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO byla zapsána v roce 1982.

V 5. století vládl v Anurádhapure sinhálský král Dhátuséna. Jeho nástupcem se měl původně stát Dhátusénův syn Kassapa, ale král se místo něj rozhodl dosadit na trůn jeho nevlastního mladšího bratra Moggallána. Kassapa proto otce svrhl z trůnu a nechal jej zaživa zazdít. Protože se obával mladšího bratra, který utekl do jižní Indie, přenesl své sídlo z Anurádhapury na vysoký skalní útes uprostřed džungle, kde si nechal vybudovat nedobytnou pevnost. Palácový komplex, v jehož středu stála nepřístupná skála s upraveným vstupem ve tvaru sedícího lva, se podle toho jmenuje Lví skála, sinhálsky Sígirija.

Polonahé nebeské panny

Pevnost obklopovaly ze všech stran močály a byla obehnaná dvojími, někde až trojitými hradbami, za nimiž se rozkládaly královské zahrady s množstvím symetricky uspořádaných chodníků, vodních nádrží a zavlažovacích kanálů. Plán zahrady byl založen na dokonale pravoúhlém schématu. Symetricky navrženy okrasný park je nejstarší zahradou s dodnes funkčními fontánami v Asii. K rozpoznání je i menší část vodního příkopu, který obklopoval pevnost.

Sígirija je však proslulá hlavně unikátním souborem 19 fresek,

skrytých ve výklenku pod skalním převisem vysoko na západní stěně „Lví skály“. Původně jich mělo být snad až 500, ale dochoval se jen malý zlomek. Ten se stal navíc v roce 1967 předmětem vandalského útoku, při němž byly dvě fresky odřypnuty a většina ostatních zamalována olejovou barvou. Ty se naštěstí podařilo zrestaurovat, takže je návštěvníci mohou vidět na původním místě.

Na freskách jsou znázorněny téměř v životní velikosti ženské polopostavy. „Sígirijské krasavice“ nebo „Nebeské panny“, jak se nazývají, jsou oblečené do průsvitných látek, některé jsou polo-

nahé. V rukách drží květiny a mají složité účesy zdobené šperky. Není však zřejmé, koho opravdu znázorňují. Podle některých jde o dvorní dámy či přímo královny a jejich služebné, podle jiných jsou to nebeské víly (apsarasy). Nebo že by se jednalo o symbolické znázornění bouřkových mraků plných blýskavic? Jiná interpretace má za to, že se ženy na freskách oddávají sportovním kratochvím a koupou se „nahore bez“. Pak by ovšem bouřkové mraky byly obyčejné mořské vlny... V každém případě jde o nejstarší dochovaná malířská díla na Srí Lance.

Ze lva zůstaly jen tlapy

Dalším zajímavým místem je přístupová galerie s tzv. Zrcadlovou stěnou, jejíž glazura se třpytí už 1500 let. Rampa se zrcadlovou galerií končí na terase na severní straně skály. Dál na vrchol hory kdysi vedlo schodiště skrz cihlovou sochu lva. Z krále zvířat však zůstaly zachovány jen tlapy a původní schody jsou nahrazeny ocelovou konstrukcí. Přesto je výstup na vrchol pevnosti místy exponovaný a zejména vyhýbání se protijdoucím skupinám je zajímavý zážitek. Z dřevěného Kassapova paláce na temeni skály ve výšce 200 metrů nad okolním terénem sice nezbylo nic a jedinou zachovalejší stavbou je tu velká nádrž na vodu, ale výhled na zrekonstruované královské zahrady a dál na okolní krajinu je nezapomenutelný a určitě stojí za námahu při výstupu.

Epilog

Po 18 letech vyhnanství se Moggallána z Indie vrátil zpět a zaútočil na Lví skálu. Kassapa nedokázal využít nedobytnost pevnosti a sám z ní sestoupil. Následnou bitvu prohrál a podle legendy si vlastním mečem podřízl hrdlo. Král Moggallána pak vrátil hlavní město zpět do Anurádhapury. ■

FRANTIŠEK VÍTEK

Foto: autor

Jak se tam dostat

Sígirija je na cestě mezi Anurádhapou a Kandy v tzv. kulturním trojúhelníku. Cesta autobusem (přes Dambulla) z Anurádhapury trvá cca 3 hodiny, z Polonnaruvy 2 hodiny, přímo z Kandy 1 hodinu. Není nutné u ní přespávat. Kombinované vstupné za celý kulturní trojúhelník je 15 USD.